

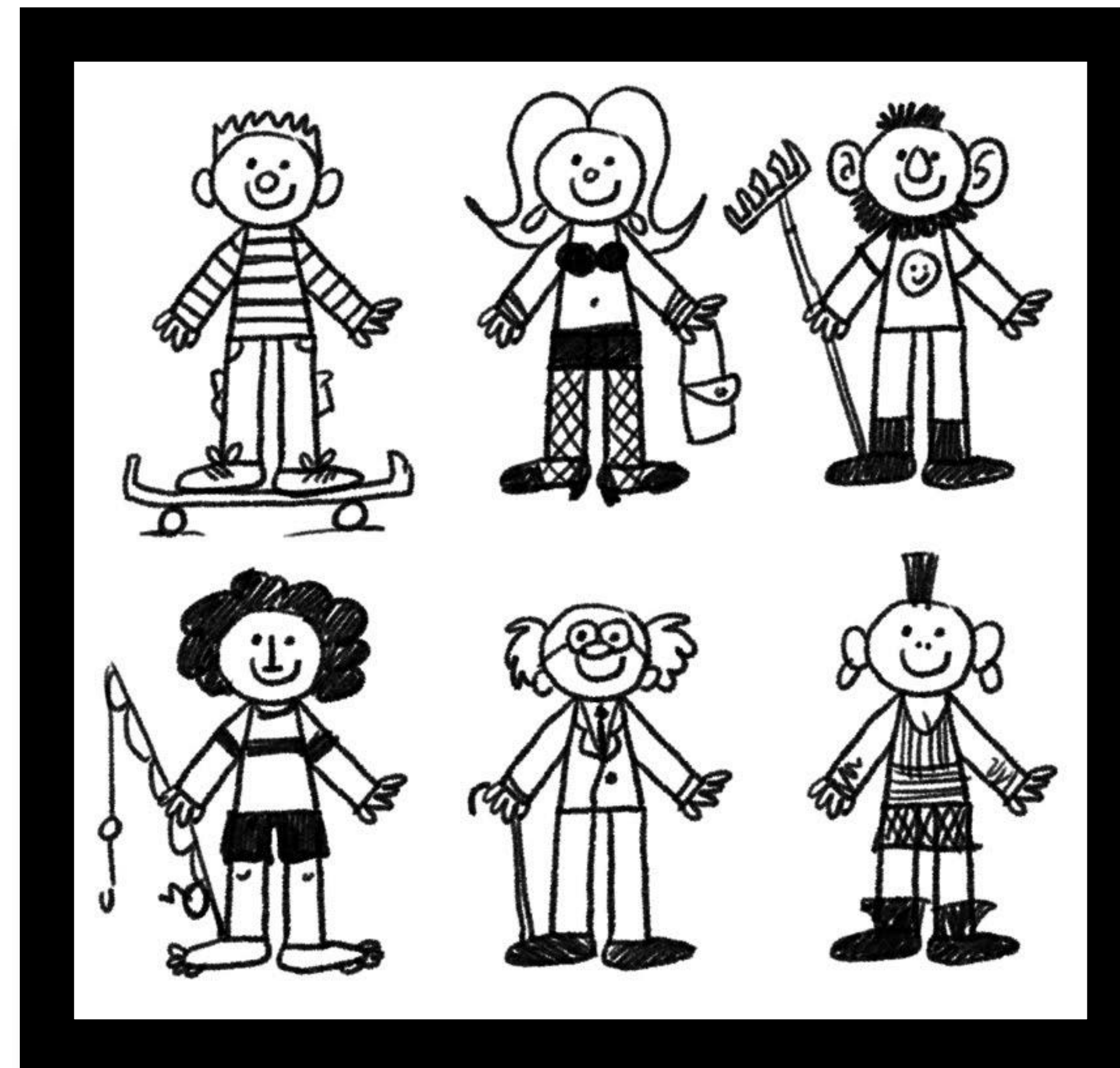
Kommunestyremøte Bærum

Anders Løberg - brann- og redningssjef

Intensjon

Intensjonen med denne presentasjonen er at dere skal få økt innsikt i og forståelse for hvilke overordnede krav og forventninger som stilles til brann- og redningsvesenet, hvordan nye analysekrav i ny forskrift kan avdekke fremtidens behov innenfor forebygging og beredskap i tett samarbeid med kommunene, hvordan organiseres i kriser for å oppnå størst mulig effekt med tydelige roller og beslutnings- og prioriteringsmekanismer - for å sikre økt trygghet og sikkerhet for innbyggerne.

TEMA 11

VEILEDER OM ENHETLIG LEDELSESYSTEM (ELS)
ved håndtering av hendelser innen brann, redning og akutt forurensning.

- Regjeringen vil legge til rette for at kommunene skal ha **profesjonelle og slagkraftige brann- og redningsvesen**, som driver godt brannforebyggende arbeid og som har god evne til å håndtere både de **dagligdagse og de større og krevende hendelsene**.
- Brann- og redningsvesenet **er kommunenes viktigste tekniske redningsressurs**.
- Brann- og redningsvesenet er til stede der folk bor og ferdes og gir rask bistand når folk trenger hjelp, uansett når på døgnet en brann eller ulykke oppstår. **Bredden i oppdragene som brann- og redningsvesenet håndterer er stor.**
- I ethvert samfunn er det **alltid spørsmål om når krisen inntreffer, ikke om den inntreffer**. Dette gjør at forebygging og forberedelse til krisehåndtering er helt avgjørende for å kunne håndtere krisene på best mulig måte og med minst mulig skadeomfang når de kommer.

Brann- og redningsvesenet en samfunnskritisk funksjon - hvilken funksjonsevne må samfunnet opprettholde til enhver tid?

- Brann- og redningsvesenet er den største beredskapsstaten i de fleste kommuner. Etaten utfører et omfattende forebyggende arbeid og er den viktigste redningsressursen lokalt, ikke bare i forbindelse med brann, men ved alle hendelser som krever teknisk håndteringsevne.

Svar på spørsmål om brann- og eksplosjonsvernloven § 11 om oppgaver i krigs- og kritesituasjoner

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til e-post av 14.03.2022 der det vises til usikre tider som følge av invasjonen i Ukraina. Det bes om en presisering av brann- og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav d om krigs- og kritesituasjoner, herunder hva sier forarbeidene, prioriterings spørsmål mellom brann- og redningsvesen og Forsvaret, tjenesteplikt etter loven § 17 og rekvirering av personell etter loven § 12 første ledd bokstav d.

Kort oppsummert

Det følger av lovens forarbeider at brann- og redningsvesenet har de samme oppgavene i fredstid som i krig- eller kritesituasjon.

De nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgavene i krigs- og kritesituasjoner forutsettes regulert i forskrift. Per i dag fremkommer det ingen slike oppgaver i forskrift.

Forsvarets tjenesteplikt går foran brann- og redningsvesenets tjenesteplikt dersom det skulle oppstå en prioriteringskonflikt

Totalberedskapskommisjonen

- Å sørge for innbyggernes trygghet er en av statens viktigste oppgaver. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er helt sentralt for å skape og opprettholde denne tryggheten. Samfunnssikkerhet handler om samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner, og setter liv og helse i fare. Slike hendelser kan være utløst av naturen, være utslag av tekniske eller menneskelige feil, eller av bevisste handlinger..
- En rekke aktører har ansvar innenfor samfunnssikkerhetsfeltet. Vi har operative ressurser innenfor brann, politi, helse, sivilforsvar, redningstjeneste og blant frivillige. Disse er, sammen med Forsvaret, spydspissene i arbeidet.
- God samfunnssikkerhet og beredskap forutsetter samhandling og koordinering mellom beredskapsaktører. Vi må utnytte ressursene best mulig, og vurdere behov på tvers av sektorgrenser og beredskapsområder.
- <https://www.regjeringen.no/no/dep/jd/org/styre-rad-og-utval/tidsbegrensede-styrer-rad-og-utvalg/totalberedskapskommisjonen/id2898016/>

LOKALT: Det burde være selvsagt at både mandat og sammensetning i en totalberedskapskommisjon legger vekt på hvordan utfordringene skal håndteres lokalt, sier Øistein Gjølborg Karlsen. Foto: Jill Johannessen

Totalberedskapskommisjonen

Totalberedskaper trenger lokalt perspektiv

Brann og redning

Relevante artikler

#NY STORTINGSMELDING FOR BRANN OG REDNING

Brann- og redningstjenesten skal

ASKER OG BÆRUM
BRANN OG REDNING

Justisminister Emilie Enger Mehl (Sp) varsler at regjeringen vil gjennomføre en helhetlig gjennomgang av brann- og redningsetaten.

Når nøden er størst, er brannvesenet nærmest

- Hvilken rolle skal tjenesten ha i organiseringen av norsk beredskap?
- Hvilke kjerneoppgaver skal brann og redning ha innen forebygging og beredskap, og hvilke oppgaver skal de ha på vegne andre nødetater?
- Hvilken rolle skal Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) ha som tilsyn og brannfaglig myndighet?
- Hvordan få på plass nasjonale og regionale styrings- og støttestrukturer for brann og redning?
- Hvordan sikre fortsatt trykk på nødvendige strukturendringer gjennom samarbeid i brann og redningstjenesten?
- Hvilken rolle skal 110-sentralene spille framover?

Meld. St. 10 (2016-2017) – RISIKO i et trygt samfunn

Kapittel 3.3 – KUNNSKAP - Arbeid med samfunnssikkerhet skal være kunnskaps- og erfaringsbasert

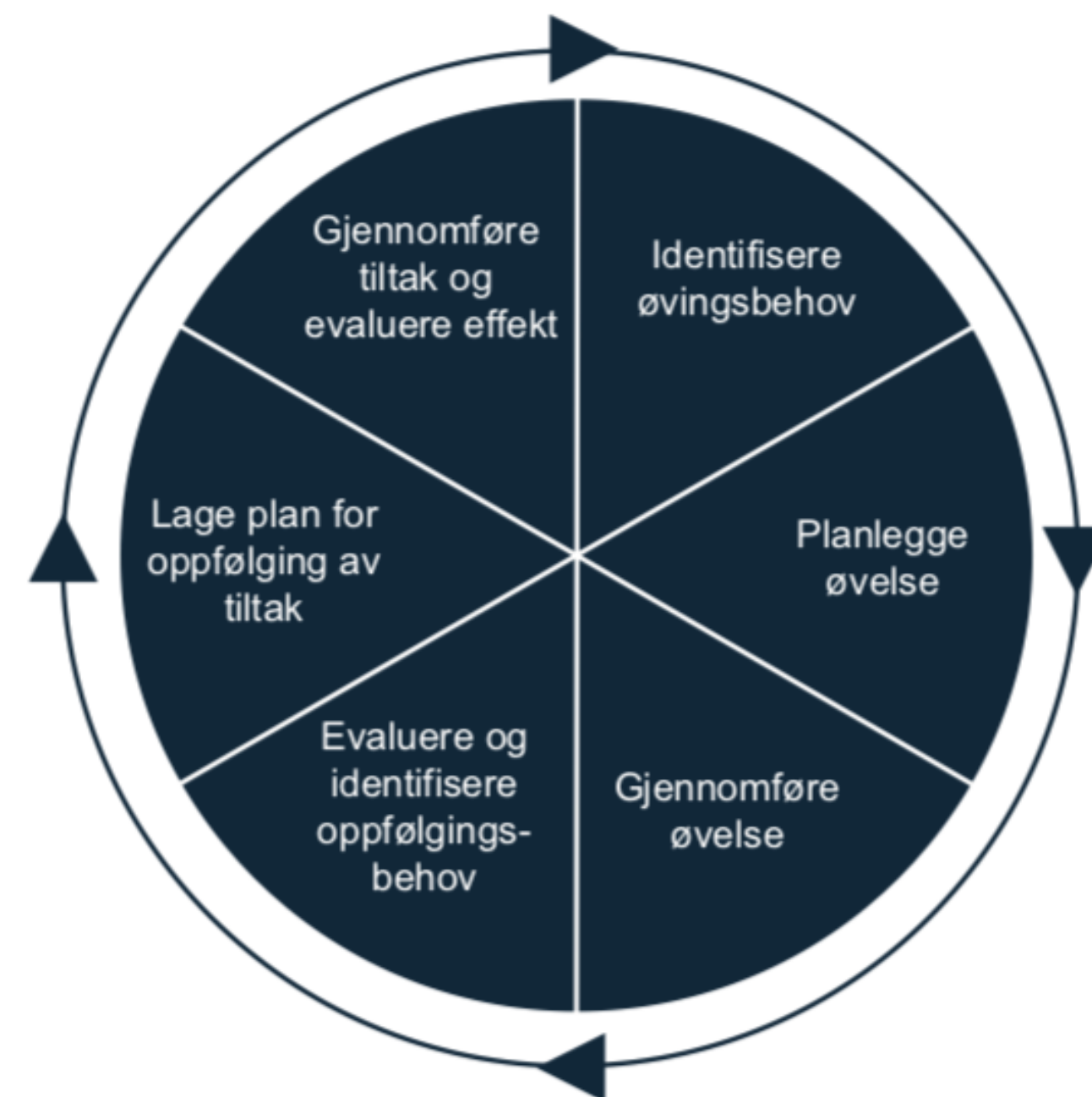
- Brann og redning skal søke kunnskap om hvilke tiltak som erfaringsmessig virker best, og prioritere disse innenfor forebygging, beredskap, håndtering, gjenoppretting og læring
- Brann og redning skal utvikle og benytte gode metoder som gir den rette kunnskapen
- Myndigheter, forskning og brann og redning utarbeider en rekke overordnede analyser og vurderinger som kan legges til grunn som beslutningsstøtte

Kapittel 12 - Læring etter øvelser og hendelser

- Funn og læringspunkter skal følges opp i en ledelsesforankret tiltaksplan
- Det er viktig at oppfølgingen av funn ikke anses som avsluttet før alle punktene i tiltaksplanen er fulgt opp
- Effekten av tiltaket må vurderes
- Ny forskrift kapittel 5 § 26

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2021-09-15-2755>

Hva legger JEG i å jobbe kunnskapsbasert og hvordan kan brann og redning bidra til å oppnå dette?

Kunnskap (viten om)

– Definisjon av kunnskap – 4 ulike typer kunnskap som kan dels i to hovedkategorier (Kaiser 2000) –

1. Artikulert kunnskap – beskrive og viderebringe med ord

1. Vitenskapelig ekspertkunnskap –

I. Kunnskap som turneres av de beste på fagfeltet

II. Følger aksepterte fremgangsmåter, metoder og begrunnelser, og tester og skaffer til veie ny erkjennelse

2. Folkelig kunnskap – kunnskap som ikke er basert på systematisk frembringelse

2. Uartikulert kunnskap

1. Ferdighets kunnskap (praktiske ferdigheter)

2. Taus kunnskap – handlinger automatisert

Viktig kunnskap som kan bli vitenskapelig ekspertkunnskap hvis følger aksepterte fremgangsmåter og nedtegnes.

Det jeg er opptatt av, er vitenskapelig ekspertkunnskap knyttet til hvordan vi bør bruke de menneskelige og materielle ressursene hver dag for å nå våre mål og hvilken kunnskap det er behov for, for at brann og redning skal utvikle seg i tråd med samfunnsutviklingen, analysert risiko, og befolkningens forventninger.

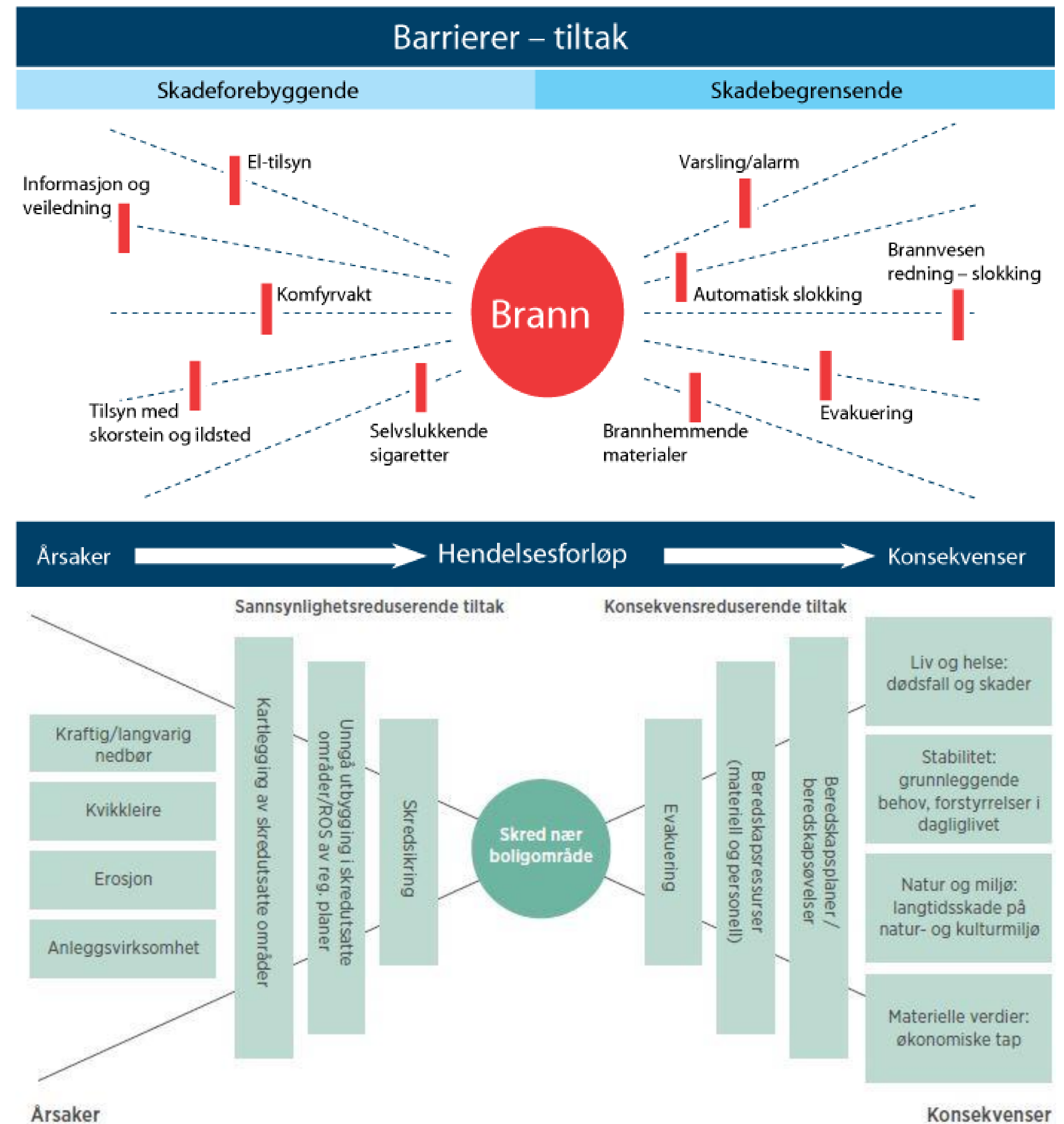
Epistemologi - læren om hvordan vi kommer til ny kunnskap og om den begrunnelsen vi gir for våre oppfatninger – Eks. Lover, forskrifter, ROS – analyse (metodikk og prosesser), Meld. St., veiledere.... (ikke uttømmende)

Krisefasene som en sirkulær prosess (Kruke, 2012, s. 8)

Forebygging og beredskap

- *Forebygging* er å etablere tiltak i forkant av hendelser for å redusere sannsynligheten for eller konsekvensene av en uønsket hendelse.
- *Beredskap* er planlagte og forberedte tiltak som gjør oss i stand til å håndtere uønskede hendelser slik at konsekvensene blir minst mulig (Meld. St. 5 – 2020-2021, s. 11).

FIGUR 2. Eksempel på et sløyfediagram med utgangspunkt i den uønskede hendelsen "skred nær boligområde".

Hva er en krise - begrepsavklaring

I stortingsmelding 10 (2016-2017) beskrives en krise som:

«En uønsket situasjon med høy grad av usikkerhet og potensielt uakseptable konsekvenser for de enkeltpersoner, organisasjoner eller stater som rammes» (Justis- og beredskapsdepartementet, 2016, s. 26)

Nasjonal krise – ikke definert i styrende dokumenter:

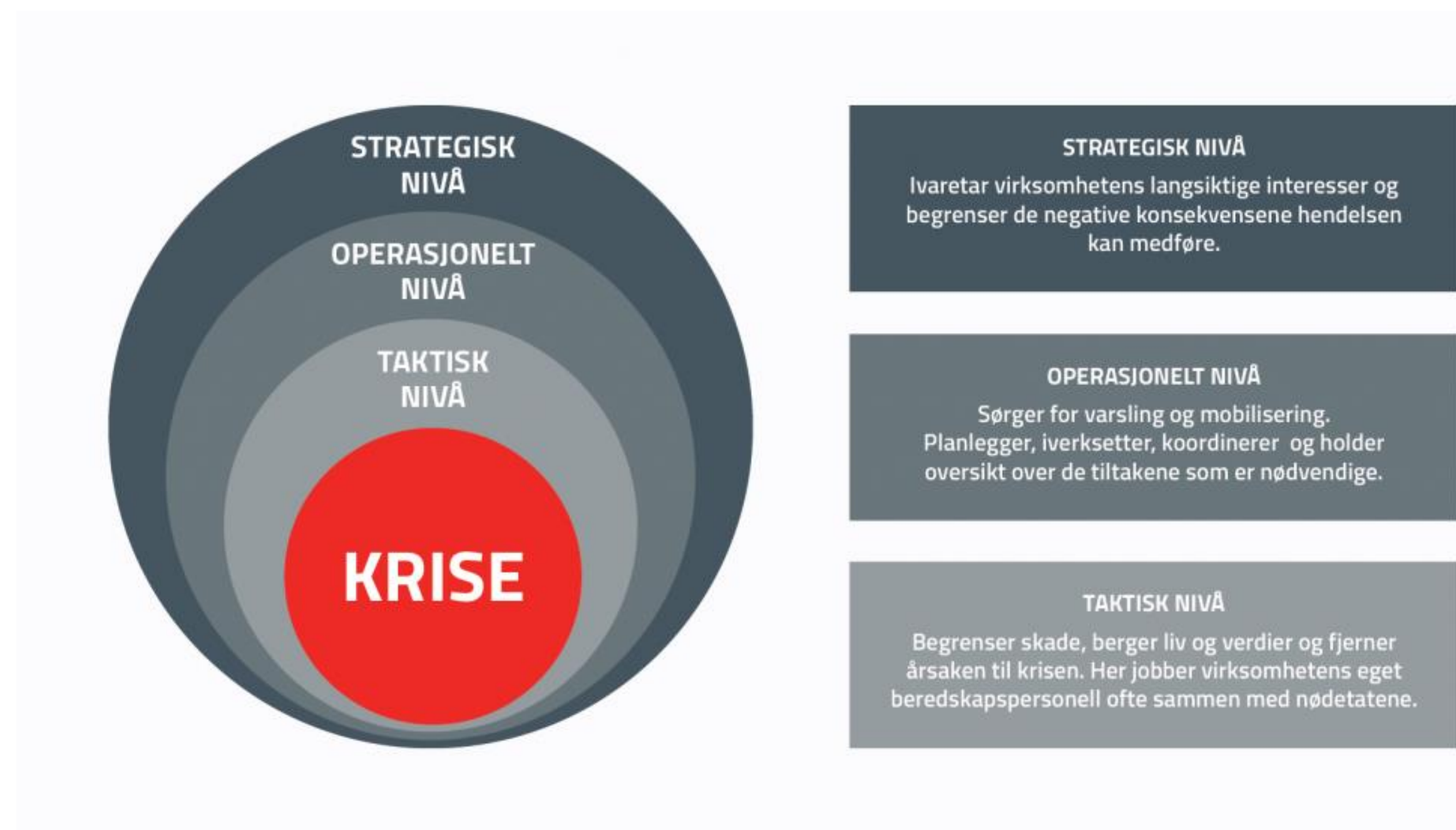
«En uønsket situasjon med høy grad av usikkerhet og potensielt uakseptable konsekvenser for de enkeltpersoner, organisasjoner eller nasjonen som rammes, som involverer to eller flere forvaltningsnivåer, har vesentlig nasjonal betydning, er sektor- og grenseovergripende og som nødvendiggjør ressurser utover normal drift» (Løberg, 2020, s. 31).

Krisehåndtering – hva er det?

Stortingsmelding 10 definerer krisehåndtering som:

«Summen av tiltak som iverksettes når en krise har inntruffet, for å begrense skadene og bringe krisen til opphør» (Justis- og beredskapsdepartementet, 2016, s. 26).

Krisehåndteringsprinsippene

Arbeidet med samfunnssikkerhet bygger på fire grunnleggende prinsipper:

1. Ansvarsprinsippet som innebærer at den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, også har ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.
2. Likhetsprinsippet som betyr at den organisasjon man opererer med under kriser i utgangspunktet skal være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.
3. Nærhetsprinsippet som betyr at kriser organisatorisk skal håndteres på lavest mulige nivå.
4. Samvirkeprinsippet som betyr at myndigheter, virksomheter eller etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)

§ 6.Grunnlag for organisering, bemanning og utrustning

- Kommunen skal organisere, bemanne og utruste brann- og redningsvesenet på bakgrunn av en
 - a. risiko- og sårbarhetsanalyse
 - b. forebyggendeanalyse, og
 - c. beredskapsanalyse.
- Brann- og redningsvesenet skal sørge for at relevante aktører inviteres med i arbeidet med å utarbeide analysene, og sørge for nødvendig forankring av analyseprosessen og resultatene.
- Analysene skal oppdateres ved endringer i risiko og sårbarhet som kan få betydning for organiseringen, bemanningen og utrustningen av brann- og redningsvesenet. Analysene skal oppdateres minimum hvert fjerde år.

§ 12.Ledelse under innsats

- Brann- og redningsvesenet skal ha eller være omfattet av en overordnet vaktberedskap slik at myndigheten til lederen av brann- og redningsvesenet ivaretas under innsats. Overordnet vaktberedskap er særskilt kvalifisert personell i egen vaktordning, jf. forskriften § 44, som skal kunne lede samtidig innsats på flere hendelsessteder.
- Under innsats skal den overordnede ledelsen av brann- og redningsvesenet ivaretas av lederen av brann- og redningsvesenet eller noen som inngår i den overordnede vaktberedskapen. Utrykningslederen skal lede brann- og redningsvesenet under innsats dersom lederen av brann- og redningsvesenet eller de som inngår i overordnet vaktberedskap ikke er tilgjengelige.
- Under innsats skal brann- og redningsvesenet organiseres og ledes etter et nasjonalt enhetlig ledelsessystem for brann- og redningsvesenet.

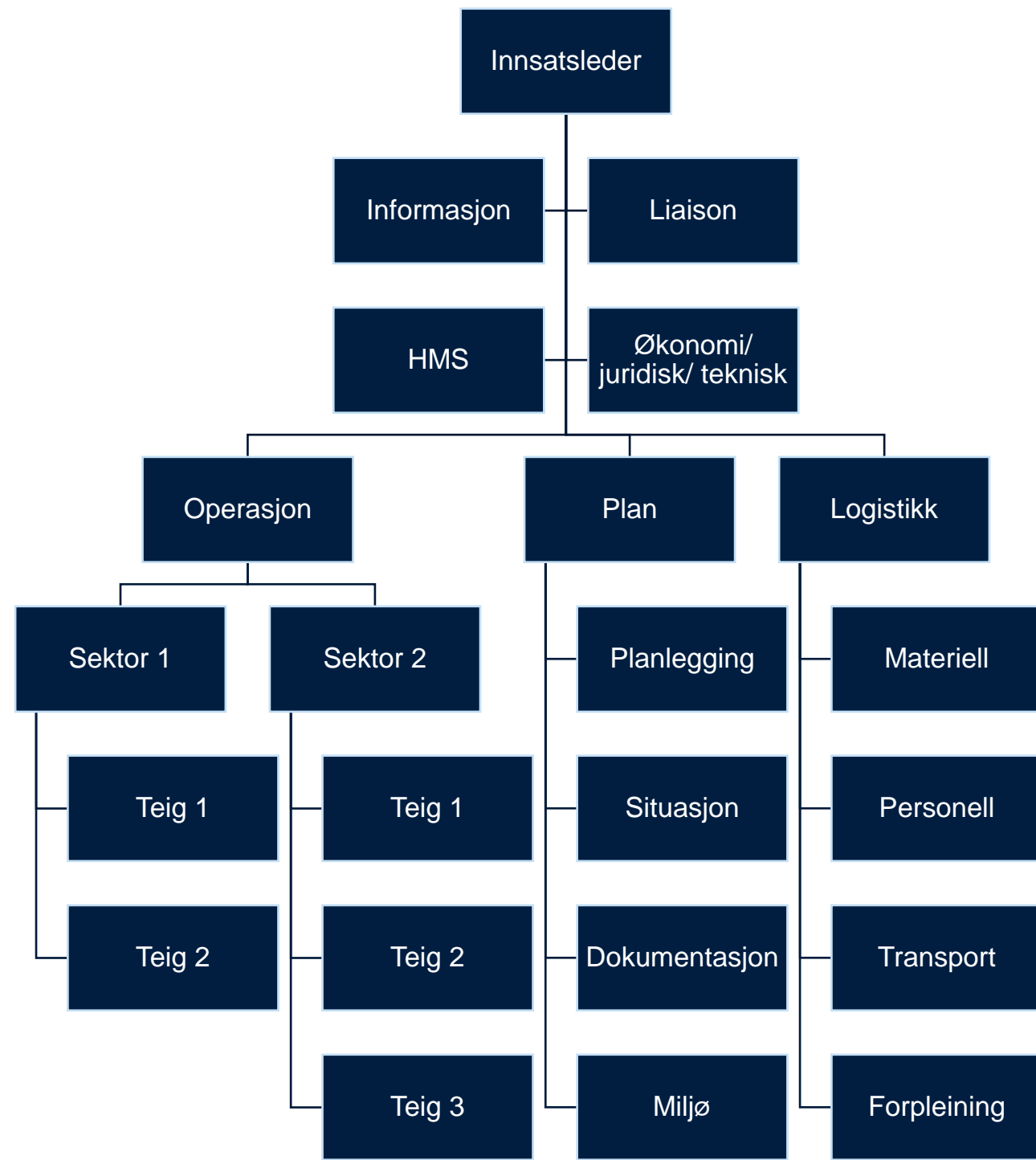
TEMA

11

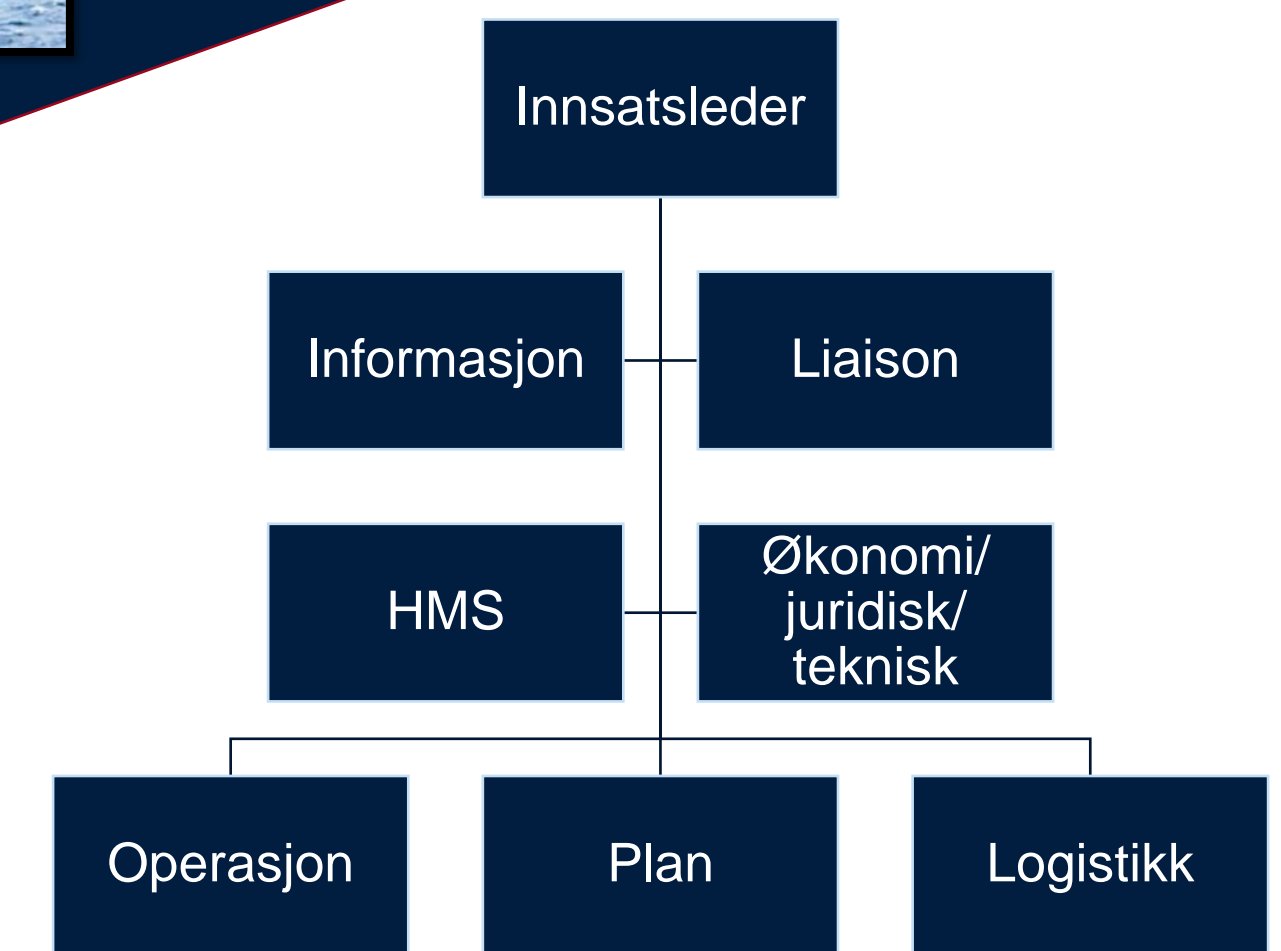
VEILEDER OM ENHETLIG LEDELSYSTEM (ELS)
ved håndtering av hendelser innen brann, redning og akutt forurensning.

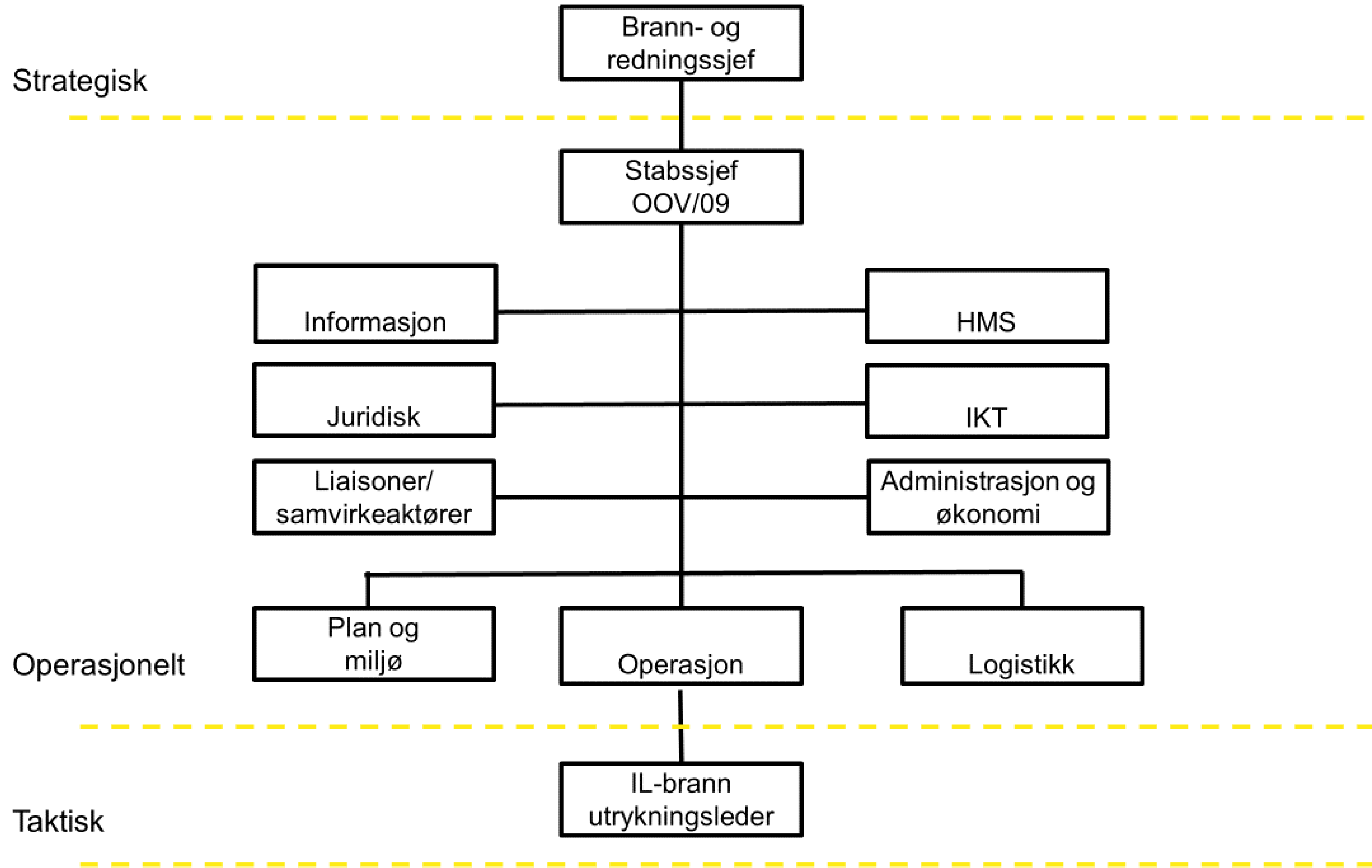

Stor hendelse

Liten hendelse

MANDAT

EVALUERING AV DAGENS DIMENSJONERING OG ORGANISERING AV ABBR

Versjon 1.0

Med endrede og nye krav i henhold til ny brann- og redningsvesenforskrift^a, som trådte i kraft 1. mars 2022, og at funn beskrevet i interne og i eksterne rapporter er av en slik karakter, er det behov for å:

- evaluere dagens dimensjonering og organisering av ABBR
- vurdere om ABBR leverer dekkende tjenester som er pålagt i henhold til lov, ny forskrift, nye analysekrav, registrerte avvik og eierskapskontrollrapporter
- vurder hvordan organiseringen av ABBR skal speile beredskaps- og krisehåndteringsorganisasjonen i henhold til besluttet nasjonalt enhetlig ledelsessystem (ELS) i ny forskrift, ref. utkast beredskaps- og krisehåndteringsplan
- vurdere om ABBR er et fremtidsrettet brann- og redningsvesen til det beste for innbyggerne
- vurdere om ansatte i ABBR har den rette kompetansen for å løse dagens- og fremsidens oppgaver
- vurdere hvilken profilering ABBR skal ha for fremtiden